

[Effersøe.]

indtog det Standpunkt, at vi ikke vilde give Afkald paa vor Ret til i ethvert økonomisk Anliggende at søge om Statens Bistand, at forhandle med Rigets Myndigheder, om de vilde bekoste en Reform i dens Helhed eller vilde yde Tilskud og lade os paa Færøerne betale Resten, eller man overhovedet ikke vilde gaa med til nogen Bevilling til de paagældende Sager, saaledes at vi enten maatte opgve dem eller ogsaa maatte gennemføre dem selv. Vi havde Tillid til Rigets Myndigheder, og jeg mener, at vor Tillid ikke er blevet skuffet, samt at vi ad den Vej har de bedst mulige Betingelser for Gennemførelse af Reformen. Erfaringen har vist dette, og jeg føler mig overbevist om, at Statsmyndighederne ved Forhandlinger vil vise Færøerne den bedste Villie ligesom hidtil. Men en afgørende Betingelse er, at der fra færøsk Side forhandles rigtigt og paa bedste Maade. Det kan ikke gaa an at forhandle med Bebrejdelser for, hvad der er sket, og allermindst maa Fortiden drages frem til Bebrejdelse. Færingerne har ikke haft det ringere end Menigmand hernede, men formentlig som Helhed bedre. I hvert Fald fandtes der ved Monopolhandelens Ophævelse i 1856, og da den nye Tid oprandt, et sundt og kraftigt Folk paa Færøerne, et Folk med mange gode, ogsaa moralske Egenskaber. En af disse var, at man viste Venskab og Tillid til den, som havde udvist et venskabeligt Sindelag mod en, som vilde ens bedste.

Min Del af Ansvaret for Sambandspartiets Afvisning af Tilbudet af 1906 og for vor Politik overfor Riget tager jeg gerne. Partiets Medlemmer stod Side om Side, og ingen af dem har fornægtet eller villet fornægte sit Ansvar. Blandt disse var Partiets daværende Formand, da Medlem af Landstinget, Provst Petersen og det nuværende ærede Medlem af Folketinget Hr. Samuelsen, hvilken sidste med Hensyn til Behandling af Sager angaaende Havne og Veje i Lagtinget var vort Partis Ordfører og dets virksomste Medlem.

Efter at jeg i 1906 var indtraadt i Folketinget, lykkedes det mig forholdsvis snart paa heldig Maade og med Bistand af Landstingsmand, Provst Petersen at ordne flere vigtige Sager for Færøerne, bl. a. saadanne, som det ærede Medlem for 7de Kreds havde erklæret ikke at kunne faa fremmet; og efter at jeg paa forskellig Vis havde forberedt Sagen, foretog jeg i Samlingen 1908—09 et mere omfattende Fremstød ved en Fore-spørgsel til Regeringen, der behandlede i Folketinget den 6. Marts 1909. Jeg spurgte bl. a., om Regeringen vilde ud fra det be-

staaende Grundlag som hidtil støtte Reformarbejdet paa Færøerne med særlig Hensyntagen til Øernes særlige Forhold, saaledes at Regeringen til Eksempel eventuelt ogsaa vilde medvirke til, at Staten ydede de Bidrag til Havne- og Vejvæsen paa Øerne, som var paakrævet. Justitsministeren, Svend Høgsbro, gav paa Regeringens Vegne et fuldt tilfredsstillende Svar. Han udtalte, at Regeringen vilde støtte Reformarbejdet paa Færøerne som i enhver anden Del af Riget, og den vilde i saa Henseende tage særligt Hensyn til Øernes særlige Forhold. Dette maatte opfattes i dobbelt Betydning, dels saaledes, at man ved Afgørelsen af den Støtte, der blev bedt om, vilde tage særligt Hensyn til de trange og haarde Vilkaar, hvorunder vore Landsmænd paa disse Øer lever, ogsaa deres i økonomisk Henseende begrænsede Evne til selv at afhjælpe disse Savn, og paa den anden Side, fordi de laa saa fjernt fra os, og fordi Kendskabet til deres Forhold var mindre godt, end det maaske burde være, vilde tage særligt Hensyn til de Ønsker, der fremkom fra deres lovlige Repræsentanter. Medlem af Folketinget Hr. J. C. Christensen, Venstres Formand, sluttede sig hertil, og man var berettiget til at gaa ud fra, at samtlige Partier havde samme Standpunkt som Regeringen. Der blev ikke fremført nogen som helst Indvending.

Jeg motiverede min Forespørgsel ved den Trang til Reformen, der var til Stede, omtalte ogsaa, at Færøernes Befolkning ved Monopolhandelens Ophævelse stod langt tilbage, men at dette hovedsagelig skyldtes Isolationen og Mangelen paa Frihed, samt at Staten ikke i tilstrækkeligt Omfang tog sig af Øernes Udvikling i den første Tid efter Monopolhandelens Ophør. Jeg sagde, at jeg ved min Omtale af Statens Forhold til Øerne i Fortiden ikke havde til Hensigt at fremsætte nogen Beskyldning eller derpaa at ville bygge noget Krav. Jeg nævnte en Række af Omraader, paa hvilke Staten havde støttet Fremskridt paa Færøerne, og udtalte min Anerkendelse herfor. Jeg fremhævede stærkt, at Staten burde yde Færøerne virksom Støtte til Gennemførelse af Reformen, fordi Øerne var en dansk Landsdel, og fordi de trængte til Støtte. Jeg hævder, at min Optræden var værdig og hensynsfuld, men jeg førte en anden Tone end den, den ærede Forslagsstiller har ført.

Vi havde paa den Tid faaet Telegraf og Telefon ved Hjælp af betydelig Støtte fra Staten. Havne- og Vejanlæg kunde ikke komme i Stand straks; der maatte selvfølgelig iværksættes omfattende Undersøgelser, Planlægninger og Overvejelser samt forhand-